

Osvald ZÁVODSKÝ

■* 27. října 1910
■† 19. března 1954

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 4 třídy reálného gymnázia, 2 třídy obchodního kurzu.

Od října 1937 do února 1939 byl v interbrigádách ve Španělsku, poté přešel hranice do Francie, kde do srpna 1940 působil v čs. zahraniční jednotce, potom v ilegalitě ve Francii. V prosinci 1942 zatčen a vězněn v koncentračním táboře Mathausen do osvobození. Do ČSR se vrátil v srpnu 1945. K SNB nastoupil 2. 11. 1948, zařazen k odboru BA (odbor StB), 1949 jeho velitel. Od září 1950 velitel StB, 27. 1. 1951 zatčen, 23. 12. 1953 odsouzen s 5 dalšími vysokými funkcionáři StB v procesu „Závodský a spol.“ jako trockisticko-ionistická skupina organizovaná R. Slánským. Za trestné činy pomoc k velezradě a sabotáž odsouzen k trestu smrti a 19. 3. 1954 popraven.

Dne 29. 5. 1963 plně rehabilitován.

V září 1945 povolal SLÁNSKÝ naši trockistickou skupinu z Paříže do Prahy. Stalo se tak na základě informací, které byly poslány po GOLDSTÜCKEROVI a HROMÁDKOVI a kteří ho informovali o činnosti naší skupiny během okupace ve Francii. Po našem příchodu do ČSR byli jsme SLÁNSKÝM rozmístěni v aparátě strany, ku příkladu: JÁ-ZÁVODSKÝ jsem byl zařazen do bezpečnostního odděl, NEKVASIL do branného odděl, SVOBODA, FAVEL a VALEŠ do organizačního odděl. ÚV-KSČ a HOJDOŠ se stal místopředsedou Slovenské Národní Rady. Po únoru 1948 byli členové trockistické skupiny interbrigadistů prosazeni SLÁNSKÝM ještě do význačnějších funkcí. FAVEL se stal náměstkem ministra pro bezpečnost, JÁ-ZÁVODSKÝ jsem byl velitelem Stb, VALEŠ se stal velitelem zahraniční rozvědky, HOFMAN osobním ochráncem prezidenta GOTTWALDA, HILDOŠ byl jmenován poverenikem pro věci církevní na Slovensku a HROMÁDKO se SVOBODOU stali se vysokými důstojníky ČSA.

U obviněného Závodského byl vysloven trest absolutní přesto, že mu polehčovalo doznání, neboť rozsahem činnosti a zrady, jíž se dopustil, vyřadil se navždy z naší společnosti a nebylo možno vzhledem k hloubce jeho viny použít ustanovení § 29 odst. 2 tr.zák.

S. Závodský je straně naprosto oddán, politicky zkušený, zásadový, se silným rysem stranickosti, theoreticky vzdělaný, sebekritický a přitom skromný. Jako straník se v nejtěžších situacích osvědčil a s tím ho doporučujeme k prověření. Odpracováno na brigádách má 8 a půl hodiny.

Toto nové hodnocení ukázalo, že soudruh Závodský jako pracovník a později jako velitel státní bezpečnosti se s příslušnou obětavostí podílel na budování našeho lidově demokratického bezpečnostního aparátu. Jeho zásluhou se v tehdejší době bezpečnosti podařilo odhalit a likvidovat řadu aktivních nepřátel naší republiky.

Vážíme si jeho práce v bezpečnosti, kde plně a úspěšně využíval všechny své schopnosti a zkušenosti, získané v bojích za věc dělnické třídy.

Není pro mne lehké zodpovídat se před nejvyšším soudem, to plně uvědomuji. Chápu situaci soudruha prokurátora, že pro mne navrhuje absolutní trest. Chci jen říci jako příslušník strany, která ze mne udělala člověka, chci alespoň trochu přesvědčit soudu aby mi uvěřil, že nebylo vysloveně záměrného nepřátelského úmyslu v trestné činnosti, kterou jsem doznal. Vidím, že je to proto, že jsem se zásadně přetelil s lidmi jako byl Šváb, London a jiní, a strana mne učinila zodpovědným za všechny činy, které jsem spáchal. Vím, že soud posoudí spravedlivě moji trestnou činnost a spravedlivě mne odsoudí.

Zdroj: ABS, personální spis O. Závodského; Vyšetřovací spis O. Závodský

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek